



## **Universitätsbibliothek Paderborn**

### **Conferentiæ Theologico Morales**

Compendiosè propositæ ac breviter resolutæ Ad Usum Directorum  
Conferentiarum Hebdomadalium ... DD. Parochorum, Curatorum,  
Confessariorūmque omnium

Ex Materia De Actibus Humanis Excerptarum

**Sargar, Elisaeus**

**Augustæ Vindelicorum, 1720**

Conferentia CVIII. De Peccatis ex contemptu.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-41214**

neque indirecte in sua causa sive consuetudine, ut potest jam voluntarie & efficaciter retractata, ut proinde amplius voluntaria censeri non possit.

## CONFERTIA CVIII.

## De Peccatis ex contemptu.

**P**Ecatum ex contemptu dicitur, quod ex contemptu legis vel Legislatoris committitur: ut cum quis ideo peccat, aut legem vel præceptum transgreditur, quia non vult subjectus esse legi ex indignatione erga legem aut Legislatorem.

Differunt porro peccare *ex contemptu*, & *cum contemptu*, in eo, quod transgredi legem *ex contemptu* contingat, quando contemptus est causa transgressionis, ita scil. ut quis ideo nolit servare legem vel præceptum, quia contemnit præceptum vel præcipientem, et si abesset talis contemptus, non transgrederetur; *cum contemptu* autem transgredi legem, vel præceptum est, cum quis quidem de facto contemnit præceptum vel præcipientem: is tandem contemptus non est causa vel motivum transgressionis: sed, sicut stante illo contemptu, posset adhuc servare legem ex alio motivo, utpote qui timet poenam; ita etiam, absente illo contemptu, adhuc transgrederetur legem ex alio motivo, vel vitiosa affectione, hoc notato sit.

213. RESOLUTIO I. Transgressio cuiuscunquam divinæ vel humanæ legis vel præcepti, in quaunque materia quantumvis minima, ex *contemptu formalis & injusto* ipsius legis vel Legislatoris, præcepti vel præcipientis, est *peccatum mortale, speciale formalis inobedientia*. Est doctrina certa

Q 3

&amp;

& orthodoxa. Probatur I. Aut. D. Bernardi lib. de præcepto & Dispensat. ubi dicit: Contemptus in omni specie mandatorum pari pondere gravis & communiter damnabilis est: sive enim Deus, sive homo vicarius Dei mandatum quocunque tradiderit, pari profecto obsequendum est cura, pari reverentia deferendum; ubi tamen Deo contraria non præcipit homo.

Probatur II. Ratione desumpta ex S. S. quia transgredi legem vel præceptum ex formali & iusto contemptu legis vel præcepti, aut Legislatoris vel præcipientis, est directe & formaliter contemnere ipsam potestatem legislativam superioris: sed contemnere ipsam potestatem legislativam, utpote à Deo ordinatam, de se est gravissima injuria in ipsum Deum ejusque sapientissimam ordinationem, uti demonstrat Apostolus Rom. 13. Non est potestas, nisi de Deo: quæ autem sunt à Deo, ordinata sunt. Itaque quis resistit potestati, Dei ordinationi resistit, qui autem resistunt, ipsi sibi damnationem acquirant? Utique pœnam peccati mortalis; maximè autem resistunt potestati, qui eam contemnunt: ergo ex formali contemptu transgredi legem vel præceptum de se peccatum mortale est. Additur, & speciale formalis inobedientia, quemadmodum enim obedientia omnium virtutum in observatione præceptorum generalis conditio est, & specialis virtus efficitur, cum quis opus præceptum exequatur cum formalis intentione ac motivo obediendi & satisfaciendi præcepto, adeo ut talis eodem actu v. g. servando jejunium præceptum simul exerceat actum duplicitis virtutis (temperantiae & obedi-

tiæ formalis) ita quidem inobedientia omnium peccatorum contra leges vel præcepta commissorum generalis quædam conditio est: at verò efficitur speciale peccatum formalis inobedientiae, si legem vel præceptum violes formali & directa intentione non obediendi, quod fit per formalem contemptum præcepti vel præcipientis: adeò ut ex formali contemptu præceptum v. g. jejunii violans, uno actu duplex peccatum committat videlicet intemperantiae contra legem jejunii & formalis inobedientiae per contemptum legis: estque hoc posterius peccatum gravius priori? ideoque in confessione necessario explicanda hæc circumstantia contem- ptus tanquam specie mutans, seu novam ac diversam peccati speciem constituens, ut cum Valent. & aliis observat Sanch. l. 1. moral. c. 5. n. 9. Jam ergo ulterius subsumo: atqui etiam in re levissima resistere divinæ ordinationi, eamque contemnere semper est peccatum mortale; quia est injuria directe contra infinitam perfectionem Dei, nimirum sapientiam & æquitatem, ergo transgredi legem vel præceptum ex formali contemptu, etiam in re levissima, semper erit peccatum mortale.

214. Dices: Hinc sequeretur, etiam ea, quæ sub consilio tradita sunt à Christo vel Ecclesia; utputa status Religionis, Extrema Unctio, usus aquæ benedictæ &c. si negligantur esse peccata mortalia: consequens est autem nimis rigidum: igitur &c.

Respondeatur cum Cajetano V. contemptus. Narr. c. 23. n. 4. concedendo sequelam, ait enim Glossa in C. quis autem d. 10. Etenim aliud est contemnere: aliud non parere. Nam Consilio sine culpæ

Q. 4

non

*non pareatur; sed non sine culpa contemnitur. Itaque negatur minor, id esse nimis rigidum. Audi D. Thom. 2. 2. q. 182. a. 9. ubi dicit. Etsi statuta Ordinis Prædicatorum (idemque est de statuis Fratrum Minorum, exceptis iis, quæ per obedientiam, vel sub Excommunicationis poena statuuntur) non obligent ad culpam, nihilominus eorum transgressionem ex contemptu formaliter esse mortalem.*

## DE SALIGIA.

**Q**uia per hanc dictiōnēm communiter indicantur septem peccata Capitalia, utpote Superbia: Avaritia: Luxuria: Invidia: Gula: Ira: & Acedia. Cujus singulæ litteræ per ordinem significant litteras initiales eorundem? videlicet S. Superbiam. A. Avaritiam. L. Luxuriam. I. Invidiam. G. Gulam. I. Iram. A. Acediam. Placuit hanc doctrinam de septem peccatis Capitalibus, intitulare Saligia: proinde ordiemur à Littera prima dictiōnis, quæ est

S.

## SUPERBIA.

**215.** **D**efinitur, quod sit *inordinatus appetitus propriæ excellentiæ*? sic dicta, quod quis in donis naturalibus, vel supernaturalibus inordinate appetat excellere vel eminere super alios, ac velut alios superire. Hujus quatuor gradus assignantur à D. Gregorio, & aliis. I. Cum quis appetit habere bona, quæ revera non habet. II. Cum quis appetit habere vel videri habere bona à seipso & non ab alio, maximè Deo. III. Cum quis agnosca